

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Daniel Hårbe*
 Härad: *N. Låbo* Adress: *Hasselfors*
 Socken: *Tössjö* Berättat av: *Konrad Anders Johansson, tallad*
 Uppteckningsår: *1944* Född år *ca. 1840*; *Tössjö s:n*^{xx}

*Vetla-Anders-
sen*

<i>Tvölkahalla.</i>	<i>s. 1.</i>
<i>Pannekagstenen.</i>	<i>s. 2.</i>
<i>Kitteshalla.</i>	<i>s. 3.</i>
<i>Begravningsplats för sjöspillingen.</i>	<i>s. 4.</i>
<i>Försäljning av smör.</i>	<i>s. 5.</i>
<i>Uggrävning.</i>	<i>s. 5.</i>
<i>Tredje torsdagen i Tor.</i>	<i>s. 5.</i>

*+ avdagsverl.
ett dygn i Stavens-
hult i Tössjö s:n.*

(Fol. 14.)

xx/ Bedole i Västergård under sina sista år död. ca. 1920

M. 9493 : 1-5.

Tossjö

Örkelljunga socken
Norra Åsbo härad
Skåne.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Berättat av torparen Anders Johansson "Verk-Anders" f. i Tossjö s:n
omkr. 1840 ,bodde sina sista år i Harbäckshult, död där 1919

Upptecknat av D. Harbe , född i Harbäckshult ,Örkelljunga s:m 1902 .

Uppteckningar rör. : Trollahalla
Pannekagestenen
Kitteshall
Begravningsplats för självspillingar
Fotvandringar
Ugeräkning
3:je torsdagen i Tor .
Lyse förr i tiden .

M. 9493:1.

Tossjö
Örkelljunga, Skåne
Uppt. av D. Harbe .

Trollahalla .

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Trollahalla kallas en väldig tvärspricka i Hallandsåsen i Tossjö socken norr om Rösjön . Naturen har här utvecklat en enastående fägring . Här hade snapphanarna ett tillhåll . Uppe på berget på västra sidan om tvärsprickan finnes en omkring 10 meter hög inåtlutande berg-håll , som kallas Stallet . Här ska snapphanarna ha bundit sina hästar . i Bergväggen fanns det förr järnkrokar och järnringar inslagna i sprickorna .

Berättat av Anders Johansson f. i Tossjö omkr. 1840 .

M. 9493:2

Örkelljunga, Skåne.
Uppt. av D. Harbe 1944.

Pannekagestenen .

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Pannekagestenen ligger alldeles invid gamla häradsvägen :
Harbäckshult-Ängarna-Höjaryd-Björnamossa-Hällede-Yddermossa på lägen-
heten Höjaryd mark (Höjaryd äges nu av Landstinget) Stenen är något
mera än en meter hög och omkring 5 meter i fyrkant . På denna sten
ligger en fåt sten och mellan denna och den stora stenen ligger några
kullerstenar . Här hade snapphanarna ett tillhåll . De eldade och bakade
bröd på Pannekagestenen . De bevakade vägen mellan Skåne och Halland.
Pannekagestenen ligger på Hallandsåsens södra sluttning . Min mor , som
var född i Guddebygget, brukade berätta , att hon som barn var med andra
barn och vallade kor vid Pannekagestenen . Det fanns på den tiden kring
stenen en hel del "brunnar", hålor i marken , som de fyllde igen med sten.
Min mor var född i början av 1800-talet .

Berättat av Anders Johansson , född omkr. 1840 i Tossjö s:n .

Bodde vid Möllan i Harbäckshult .

på Västerjords åsja

M. 9493:3.

Tossjö
Örkelljunga , Skåne .
Uppt. av. D. Harbe 1944 .

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

Kitteshall .

Kitteshall är en stor klippa eller rättare ett berg med mot norr lodrätt stupande , omkring 20 m. hög sida . Berget är beläget på Hallandsåsen nära gränsen mellan Våxtorps och Tossjö socknar , några hundra meter från torpet Verkahuset i Stavershult i Tossjö socken . I Kitteshall bodde ett troll som kallades Kittan , påstod de gamle .

Min far hade en ko som gick upp på Kitteshall och föll ner för stupet . Sen lade han en gårdsgård tvärs över berget för att hindra djuren att gå dit upp .

Berättat av Anders Johansson f. omkr. 1840 .

M. 9493:4. ^{Tossjö} Örkelljunga, Skåne
Uppt. av D. Harbe 1944 .

Begravningsplats för självspillingar.

Förr fick inte de som mördat eller tagit sitt eget liv begravas i vigd jord , Men ingen bonde ville ha någon självspilling begravnen på sina ägor . Därför brukade man ofta gräva ner sådana lik i rågångar. På Hal-landsåsen i gränsen mellan Skåne och Halland ,brukade de gräva ner självspillingarna . När jag var pojke gick jag med min far i skogen och han visade mej sådana gravar . Men där i skogen i Stavershult var det inte lätt att gräva . Berget går i dagen nästan över allt . De som skulle gräva ,rakade undan mossa och löv ,och så satte de ner kistan så gott de kunde .När min far visade mej sådana gravar ,stack han med käppen ner genom lövet och kände kistorna .

Berättat av Anders Johansson , f. omkr. 1840 i Tossjö .

Fotvandringar .

M. 9493:5.

Tossjö
Örtelljunga , Skåne .
Uppt. av D. Harbe 1944 .

När jag var pojke ^{fick jag} på somrarna gå två gånger var vecka från Stavershult till Höganäs och Ryet och sälja smör . Det var över fyra mil ^{dit} . Jag gick alltid barfota . Kl. 1 på natten gav jag mej iväg och kl. 12 på dagen var jag framme . Och när jag sålt smöret vilade jag mej ett tag tills det blev kväll . Sen gick jag hem och kom hem nästa morgon . Jag hade alltid mat med mej och så gick jag in här och var och drack vatten . Jag var aldrig mörkrädd .

Ugeräkning .

Ugeräkningen i norra Skåne började den 6 april , gamla vårfrudagen . Då började 13:de uga , sen kom 12:te uga och sen 11:te . Varje uga hade sitt bestämda arbete . De gamle håller mycket strängt på den där räkningen .

Tredje torsdagen i Tor (Mars) skulle man lägga sig i dagsljus .--

Det fanns när jag var ung varken tranlampor eller oljelampor . Vi lyste oss om kvällarna med långa spånor . Det var alltid en av barnen i huset som skulle sköta de där spånorna , tända och släcka dem .

Berättat av Anders Johansson , född omkr. 1840 .